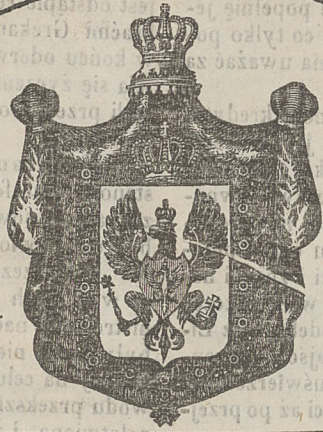

GAZETA W. Księstwa Poznańskiego

PRZEDPŁATA:

czwarteroennie dla miasta Poznania 1 Tal. 20 Sgr.
na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukarni i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 17. Grudnia. — Dzisiejszy Monitor zamieszcza dekret względem reorganizacji cesarskich sądów w Algierji. Mocą tego dekretu ustanawia się izbę oskarżającą, oprócz tego pierwszy prezes, jenerałny prokurator i szef sprawiedliwości. Są to stanowiska odpowiednie władzom francuskim.

Paryż, 18. Grudnia. — Giełda paryska drzynie, niemal żadnych interesów niezawierano. Depesza względem poselstwa prezydenta Stanów Zjednoczonych nadeszła.

London, 18. Grudnia. — Parowiec »Albert« przywozi z Nowego Jorku wiadomości dochodzące do d. 10. Grudnia. Najważniejszą z nich jest poselstwo prezydenta Stanów Zjednoczonych, którem zagaił kongres w Wasyngtonie. Poświęcone jest głównie sprawom krajowym. Co się tyczy spraw zagranicznych, dosyć tchnie pokojem, z wyjątkiem ustępu co do Meksyku i Paragwaju. O Anglii wspomina prezydent z pewnem zadowoleniem, ponieważ wyraża się prawną przetrząsania obcych okrętów. Oprócz tego mówi, że poselstwo hiszpańskie zamianowany został do załatwienia spraw meksykańskich i wynurza nadzieję, że liberalne stronnictwo odniesie zwycięstwo w Meksyku. Poselstwo poleca zakupienie wyspy Kuby i przyrzeka utrzymanie doktryny Monroego co do środkowej Ameryki. W końcu wnosi o zaprowadzenie cel specyficznych zamiast dotychczasowych cel od wartości.

Berlin, 19. Grudnia. — J. kr. w. książę rejent raczył w imieniu Najj. Pana zamianować: jen. dyrektora ziemstwa w Stariej Pomeranii hr. Eickstedt Peterswald rzeczywistym tajnym radcą z tytułem excellencyi, a kupca Henryka Diaza Gomeza w Huelva wicekonsulem.

Berlin, 18. Grudnia. — Ministeryalna Preussische Zeitung zamieszcza następujący artykuł: rozbierano już wiele razy i to bardzo obszernie kwestyą czyli są upoważnione władze administracyjne odbierać przemysłowe koncesye wedle §. 1. prawa prasowego z dn. 12. Maja 1851 tak, że uważamy za rzecz zbytęzną zwracać uwagę na ważność wydanego pod dnem 15. b. m. reskryptu pana ministra spraw wewnętrznych pod tym względem. Zażalenia prasy przeciw ograniczeniom swobody zapewnionej konstytucyą i prawem prasowym z d. 12. Maja 1851 szczególnie wymierzone były przeciw temu upoważnieniu i w łonie reprezentacji krajowej toczyły się z tego powodu po razy kilka rozprawy i zapadły uchwały wyrażające tak prawne jako też materialne powątpiewania względem tego prawa przysługującego władzom administracyjnym. Powątpiewania te były bardzo ważne. Jeżeli prawo prasowe z d. 12. Maja 1851 stanowi, że na mocy prawodawstwa art. 27. konstytucyi znaleźć powinien dalsze rozwinięcie i wykonanie, a następnie nabrać znaczenie prawa porządkującego całą prasę, natenczas wypływa ztąd szczególniejsza okoliczność, że owo prawo nie stanowi upoważnienia władz administracyjnych do odbierania koncesyi. Owszem pokazuje się, że kiedy te trzymają się tego upoważnienia bez ograniczenia na mocy §. 71. ordynacyi przemysłowej z r. 1845, prawo prasowe z d. 12. Maja 1851 r. zna tylko odbieranie koncesyi za pośrednictwem sędziego i pod bardzo wyraźnymi ograniczeniami. Oprócz tej okoliczności, że upoważnienie to władz ograniczające całą dążność prawa prasowego jest wywiedzionem z dawniejszego i ogólniejszego prawa, drugi znajduje się fakt, że wyraźne postanowienia prawa prasowego zdają się wyłączać zastosowanie §. 71. ordynacyi przemysłowej z r. 1845 na przemysł zostający w styczności z prasą. Wpływ niebezpieczny pod względem materialnym tego upoważnienia względem prasy i na prasę nietylko w tym się zawiera, iż cała materialna egzystencja, która jest połączona z przemysłowością może być zakwestyonowaną przez orzeczenie administracyjne, ale jeszcze że administracja przez upomnienie z zagrożeniem wytoczenia sprawy o odebranie koncesyi wykonywa na całą prasę przykry wpływ, trudny do pogodzenia z wolnością nadaną prasie przez konstytucyą. Jeżeli pod temi okolicznościami a w szczególności po tem co się poprzednio działo w łonie reprezentacji krajowej, życzą sobie jak najgoręcej w kraju aby kwestya ulegająca tak ciężkim powątpiewaniom i sporom, została rozwiązana, to bezwątpienia rozporządzenie p. ministra spraw wewnętrznych podobać się będzie powszechnie. Gdy p. minister zapowiada uporządkowanie tego przedmiotu na drodze prawodawczej, przyłącza się do ostatniej uchwały izby deputowanych zapadłej w czasie sesyi od 1856—1857, która wyrzekła, że uchylenia złego we względzie wszelkich potrzeb tylko na drodze prawodawczej spodziewać się można i dla tego wkrótce spodziewać się należy inicjatywy w tej mierzeze strony rządu. Widok ten napomknięty w rozporządzeniu pana ministra otrzymuje szczególniejszą i niezmiernie praktyczną wartość, że dotychczasową praktykę tak co do odbierania koncesyi jakoteż napomnień z zagrożeniem odebrania koncesyi z powodu ważnych wątpliwości i złego wynikającego

z wykonania tego upoważnienia rozporządzeniem owem ministra zawieszono. Możemy się oddawać nadziei, że tego upoważnienia nie będą powtórnie używać i jeżeli rząd przedłoży projekt do ostatecznego uregulowania tego przedmiotu reprezentacji krajowej na nadchodzącej sesyi, tenże zgodzić się będzie zapewne z zasadą wolności prasy przez konstytucyą zagwarantowanej.

Na powyższy artykuł powiada kolońska gazeta: niepotrzebujemy wspominać, że każde słowo w nim do duszy nam przemawia. Konstytucya z roku 1848 zniósła prawo koncesyi dla prasy. Przejrzana konstytucya z 31. Stycznia r. 1850 postanowiła, że ograniczenia wolności prasy mogą tylko nastąpić na drodze prawodawczej. Prawa w tej mierze niewydano, i wbrew prawu prasowemu pozwalającemu tylko za wyrokami sądowemi odbierać koncesye, zaprowadzono odbieranie ich na drodze administracyjnej, przez co całe prawo prasowe stało się martwą literą i wywarło na prasę, co większa na całe życie duchowe narodu wpływ demoralizujący. Najprostszą było rzeczą przywrócić moc obowiązującą przepisom prawa prasowego. Prawda że to się jeszcze nie stało w rozporządzeniu ministra spraw wewn. z d. 15. Grudnia, ale przyznać należy, że nowe ministerstwo z największą spokojnością i ostrożnością naprowadza rzeczy w państwie na tór ścisłej prawności, za co mu się wdzięczność należy.

— Najj. cesarzowa rosyjska przepędziła wedle dzisiejszej depeszy noc spokojnie. Lekki pot nastąpił, febra ustąpiła.

— Wedle Preuss. Ztg. ministerstwo obraduje obecnie nad projektem reformy prawa rozwodowego i kwestyą powtórnego wejścia w związki małżeńskie osób rozwiedzionych.

— Rząd pruski, jak pisze kolońska gazeta, nieoświadczył się jeszcze we względzie ustąpienia doliny Dappe przez Szwajcaryą na rzecz Francyi. Podana wiadomość przez dzienniki, że Austria domagała się od Prus zagwarantowania swoich posiadłości, nie zgadza się z prawdą. Ani się tego domagała, ani też jej nie odmówiły Prusy.

Francya.

Paryż, 15. Grudnia. — Francuzi zjednaliby sobie nie małe zasługi — mówi korespondent gazety kolońskiej — u mieszkańców algierskiej Sahary, gdyby im przez inżynierów i wojsko swoje otworzyli podziemne zapasy wody. Lecz więcej o tem mówią niż działają. Kto mieszkańcom tym wodę da, da im błogosławieństwo i może liczyć na ich wdzięczność. W ostatnich dopiero czasach nieco więcej zrobiono. Monitor ogłasza w tej mierze wyciąg z obszerniejszego raportu, który książę minister otrzymał od jenerała Devau, naczelnego wodza Konstantyny. Francuzi zaczęli w pewnej najurodzajniejszej okolicy zakładać studnie artezyjskie, źródła pospółli i tym sposobem utworzyli rzekę którą poprowadzili w najskwarniejszą część Algeryi. Od dwóch lat 15 wykopano artezyjskich studni, z których 11 świetne wydała rezultaty. Ważne przy tej sposobności wykryto wykopaliska i pod względem geologicznym.

— Wiadomo jest, że cesarz kupił na ś. Helenie mieszkanie Napoleona I. i wysłał tam na stróża grobu p. Gauthier z Rougemont. Rząd francuski postanowił wystawić dom w Longwood, jak był za Napoleona. I ówczesny dom jenerała Bertranda ma być odbudowany i wystawiona statua Napoleona Igo na pagórku, widzianym ze strony morza. Rzeczą tę poruczone kapitanowi Masselin, który wyjechał już na wyspę ś. Heleny z planami przez cesarza potwierdzonymi.

— Z Marsylii telegrafują pod dnem 15. Grudnia, że wielki książę Konstanty na 16. Grudnia był oczekiwany w Tulonie, i że już w Marsylii odebrano rozkazy, aby w przejeździe przyjmowano go honorami należnymi jego godności. Wielki książę udaje się na krótki czas do Paryża.

(Kor. Cz.) Niektóre dzienniki głoszą już o zwolnieniu ciała prawodawczego i senatu. W myśl konstytucyi obydwie izby prawodawcze muszą być w początku roku zwolane, ale kiedy ten termin nastąpi, wątpliwe, ażeby dzienniki wiedziały. Są to wszystko przypuszczenia, domniemania, lekką barwą pozorną wiadomości pokryte. Co daje powód do wniosków to szybkie w gmachu Louvru roboty około sali, którą nazywają »des Etats«. Tam będzie zagajenie izb i to ze świetnością właściwą teraźniejszemu rządowi. Sala ma być przepyszna. Malowidła pędzla malarza Couture, któremu nikt nie przeczy znanienitych zdolności a wszyscy przyznają niesłychane zarozumienie. Couture jest przekonany, że jest pierwszym malarzem tegoczesnym. Tej wadzie winien on bardzo złe uważanie w świecie artystycznym i jeszcze gorsze postępowanie w drażliwych okolicznościach.

Jest jeszcze druga okoliczność, która naprowadza na wniosek zwolnienia zgromadzeń politycznych: w ministerjum skarbu, spieszenie bardzo pracują nad budżetem na rok 1860. Z pewnego bardzo źródła jest mi wiadomo, że skarbu

przedstawi ciału prawodawczemu ogół dochodów przenoszący o 60 mil. wydatki. Będzie to odpowiedź na wieści pokątne znowu skarb francuski przedstawiające w niepomysłnym stanie. Chociaż żyjemy w kraju, w którym jeden mąż stanu nazwał budżet »sztuką grupowania cyfr«, chociaż są sposoby pokrycia ułomności budżetowych a uwydatnienia jego korzyści, nie popelnie jednak błędu minawszy się z prawdą, zapewniając najmocniej, że co tylko powiedziane bywa, na niekorzyść stanu finansowego rządu, to można uważać za wypływ niechęci, zazdrości lub niewiadomości.

Francya ma niesłychane zasoby. Skarb używa nadzwyczajnego kredytu. Pieniądz ciśnie się do jego skrzyni, czego dowodem najlepszym jest zniżenie stopy procentu od bonów skarbowych. Słowem póki trwa pokój, ani bankructwa zewnętrzne, ani klęski wewnętrzne nie są w stanie naruszyć równowagi dochodu z wydatkami. Wojna jedna z całym następstwem nieprzewidyjanych kosztów mogłaby wstrząsnąć i to po pewnym przeciągu czasu położenie finansowe, ale teraz wśród pokoju nawet wybrki hojności i zbytki nakładów niewyprowadzą skrzyni zasobów. Francuzi dużo pracują i wiele oszczędzają, taks naród może sobie wiele pozwalać. Korespondencye odebrane z Lizbony zapowiadają bardzo żywy spór w kortezach z powodu zajęcia z Francją wprawdzie załatwionego ale co do następstw możebnych nieuśmierzonego. Minister portugalski przy dworze tuileryjskim p. Paiva nie powróci aż po przejściu grożącej burzy parlamentarskiej.

W. ks. Konstanty obecnie bawiący w Turynie nie tak prędko wróci do Petersburga. Ma zwiedzić Hiszpanię i Madryt a na przyszłą wiosnę i lato krążyć na okręcie rosyjskim na morzu Śródziemnem i Adryatyku. Nie wróci do Petersburga aż na przyszłą jesień. Mówią o wysłaniu na prowincję inspektorów, którzy śledzić będą i wykrywać nadużycia administracji prowincjonalnych. Zaniechano wysyłania uroczystego radców stanu rodzaj »Missi dominici«, którzy uroczystością przyjęcia tracili możność dojścia prawdy. Niezmierna ilość prośb o zyskanie posłuchania u monarchy złożona została. Dwóch sekretarzy z biura odbierającego prośby zostało na wyraźny rozkaz cesarza oddalonych za to, że wdowa po wojskowym 5 razy podawała prośbę i żadnej odpowiedzi nie otrzymała. Patrie ogłosiła wyjątek procedury, którą p. Girardin umieścić na czele świeżo wydanych prac swoich w zawoździe politycznym i publicystycznym Patie dowodzi niepodobieństwo nieograniczonej wolności. Wolność bezwarunkowa jest tym dla Girardina, czem bezprocentowość kredytu dla Proudhona. Girardin pisze artykuł. Będzie on umieszczony w Patrie, jako odpowiedź; w nim ma dowiedzieć jasno i oczywiście ścisłego związku formuły: »wolności bezwarunkowej i Bonapartów«. Wiele już rzeczy dowiódł najpłodniejszy z myślicieli; jeszcze nieczego w czyn nie wprowadził, wyjawszysy własnej fortuny.

Akademia francuska miała we wtorek zwykłe swoje posiedzenie, które zaszczycone zostało obecnością lorda Brougham. P. Viennet pomimo lat 83 czytał jeszcze żwawo i dobitnie tłumaczenie swoje czwartej księgi Eneidy. Czy przypadkiem czy z namysłu akademia zrobiła ten wybór? Bo lord Brougham ma przeszło 80 lat. Ostatnią razą będąc w Londynie, słyszałem dwóch mówców w izbie lordów zajmujących żywo kolegów i słuchaczy. Byli to lordowie Lyndhurst i Brougham. Zapewniają mnie że obydwa mają 170 lat.

Słynny chirurg i doktor Jobest de Lamball został mianowany wielkim urzędnikiem krzyża holenderskiego korony dębowej. Królowa pamiętała, że w czasie jej pobytu w Paryżu p. Lamball towarzyszył wizytującej monarchini w szpitalu Hotel-Dieu.

Zarządzone zostało śledztwo w teatrach paryskich, celem wykrycia czy nie ma możliwości zyskania trochę miejsca dla nieszczęśliwych widzów siedzących w tak nazwanych *Stalles d'orchestre*; w niektórych teatrach choć dobrowolnie ale zawsze interesujący męczennicy skarżą się na cierpienie w zgięciu nóg i kolanach. Po dłuższym cokolwiek nżyciu umysłowej rozrywki mogliby stracić władzę nóg i zostać kalekami. Gdyby przynajmniej byli pewni że cierpią za dobrą sprawę i przysłuchują się do dobrej sztuki. Ale gdzież tam, już wam mój kolega z czwartego piętra bardzo dokładnie i umiejętnie dał wyrażenie o stanie moralnym teatrów w Paryżu, ja więc dodam tylko wyrzekania i narzekania na dyrekcję teatrów która skąpi przasterzeni, a ciągnie haracz zysku z lubowników sceny. Kilka teatrów głównych jest wspieranych przez rząd; reszta spekulację prowadzi, po prostu jak każde przedsiębiorstwo przemysłowe. Bogdajby dobroczynna policja, energiczna francuska administracja, zajęły się ukoczeniem chciwości dyrektorów teatrów i rozciągnęły pieczętliwość swoją nie tylko nad piekarzami, rzeźnikami, epicierami, winiarzami i wszelkiego rodzaju przemysłowcami, ale i nad dyrektorami teatrów. Bankrutują oni przez to ale też i robią majątki, jakby od niechcenia. Za jedną sztukę zarobić dwakroć sto tysięcy czystego zysku, dać kikasiet reprezentacji mając zawsze salę przepelnioną jest dosyć częstym trafunkiem. Sztuka na którą publiczność uczęszcza robi fortuny autora, fortunę dyrektora tylko nie robi fortunę kasyera. Znam pewne miasto stołeczne w którym dyrektorowie biorą wielkie pensje, kasyery kupują dobra, a autorowie dostają po 50 złp. za akt sztuki.

Anglia.

Londyn, 14. Grudnia. — Sir Moses Montifore z wielu innymi wyznawcami swemi udał się wczoraj w sprawie Mortary do podsekretarza państwa spraw zagranicznych. Amerykański podsekretarz państwa, Coob w piśmie przesłanym do gminy izraelskiej w Filadelfii odmówił wszelkiego mieszania się w tę sprawę z tego powodu, że wypadek ten wydarzył się w państwie niezawisłym, i że nie zostały przytem nadwężone prawa obywatela amerykańskiego.

— W artykule zamieszczonym w Times o Włoszech wyraża się to pismo: Austria winna położenie swoje we Włoszech zachować mocą wojska swego na polu otwartem, nie zaś podstępem i przebiegami szpiegów i zandarmów.

Austria.

Wiedń, 13. Grudnia. — Słychać, że ze strony Francji objawiono życzenie odwołania z Paryża posła austriackiego pana Hübnera a to z powodu, że zbyt energicznie występował w ostatnich czasach.

— Załogi w królestwie lombardzko-weneckim będą znacznie wzmocnione i rezygnowane są tymczasem cztery pulki piechoty i kilka pułków artylerji. Czy więc wojska tam pójdzie, zawisło to od okoliczności.

Grecya.

Ateny, 4. Grudnia. — Ogłoszona korespondencya lorda pierwszego komisarza wysp Jońskich p. John Young, zajmuje niemało powszechność i prasę. Rozwinięta czynność prasy ogranicza się na tem, aby okazać, że Anglia mocną jest odstąpić republikę jońską Grecji, i że połączenie Jończyków ze swymi braćmi Grekami odpowiada całkiem zobowiązaniu życzeniom sąsiadów, i że w końcu oderwanie Korfu od wysp ościennych nie jest dozwolonem i sprzeciwia się życzeniom ludności. Reprezentanci i rada gminna Korfy zaprotestowali przeciw oderwaniu swemu od reszty wysp jońskich.

Turecja.

Konstantynopol, 3. Grudnia. — Rada wychowania publicznego postanowiła zreformować szkoły, których liczba ma być powiększoną, a organizacja zastosowana do potrzeb czasu. Dla zakładów nie muzułmańskich ma być ustanowiony komitet mieszany.

— Przez Marsylię dowiadujemy się z Konstantynopola pod 8. Grudnia, że w kółkach politycznych panowało wielkie rozjątrzenie; zwolano radę ministrów na nadzwyczajne posiedzenie, bo wiadomości z Księstw Naddunajskich były nader niepokojące. Journal konstantynopolski zamieszcza artykuł, mający na celu usmierzanie umysłów donosząc, że kryzys nastąpił z powodu przekształcenia administracji Księstw Naddunajskich uważać należy za załatwioną, i że posłowie mocarstw zagranicznych wyrzekli swoje niezadowolenie na Kaimakamów.

Stambuł, 4. Grudnia. — Powstanie w Epirze i Tessalii przygotowane uczuciem patryotycznym rozwiniętem wysoko w piersi każdego Greka, przyspieszone wypadkami wojny, której echa z ponad Dunaju odbijały się po Olimp i po Pelion wywołane w dawniej chwili czynnem wdaniem się króla Ottona i gabinetu ateńskiego, zagroziło silnie panowaniu Ottomanów w prowincjach zachodniej Rumelii. Walczono czas jakiś z różnem szczęściem, los ważył się pomiędzy bandami powstańców i batalionami Turków, aż w końcu interwencja flot i wojsk sprzymierzonych, zmusiły rząd heleński do pozostawienia potęgi o własnych siłach, a Porta by dosięgnąć naród w najżywoźniejszych interesach i ugodzić w nerw jego potęgi, nakazała wszystkim poddanym heleńskim opuścić ziemię turecką.

Już z dawien dawna, by uniknąć niesprawiedliwości i zdzierstwa władz otomańskich; tysiące rodzin greckich, które nigdy w życiu nie widziały niepodległej Helady, otrzymywały poddaństwo ateńskiego rządu, a tem samem i opiekę ministra w Stambule. Na całym brzegu morza Czarnego i Marmora, na wyspach Archipelagu, we wszystkich prowincjach i miasteczkach Turcji wszelki prawie handel był i jest w rękach podobnych domów greckich. Ogromne ich kapitały i całe ich mienie przywiązane było do interesów ich w otomańskim państwie, gdy na raz jeden kilkadziesiąt tysięcy Greków, ujrzało się zmuszonymi do nieprzewidzianej i spiesznej emigracji.

Była to zemsta dotkliwa, pozwolona a może i przydatna polityce państwa, ale tem korzystniejszą, tem miłszą ze sposobem dobrowolnego okupu napędzała kilkanaście milionów w kieszenie urzędników tureckich. Była więc przeprowadzoną z energią, na którą się zdobywają władze otomańskie, gdy idzie o złupienie cudzego grosza. Kilkadziesiąt rodzin katolickich znalazło się pod nakazem przymuszonej wędrowki, a generał Baraguey d'Hilliers biorąc ich pod opiekę Francji, zażądał by z ogólnej reguły zrobiono wyjątek dla Greków wyznania katolickiego. Gabinet turecki nie byłby się opierał ani na chwilę temu żądaniu, gdyby był złożony z jakichkolwiek innych ludzi, ale Reszyd basza ówczesny w. wezyr dopatrzył od razu niewłaściwość tej excepcji i groźne następstwa z przyjęcia podobnej zasady.

Generał Baraguey d'Hilliers nie rzucił się w tym razie impetem własnej krwi, ale szedł za instrukcjami swego rządu. Orzeł cesarski zapragnął już był spróbować skrzydeł, zadziwić wyższością lotu, dowiedzieć przewagi wśród gromady latawców sprzymierzonych, przypomnieć światu, że jest synowcem i dziedzicem orla, co wyprawę Zachodu prowadził pod Borodino i wieżycę Kremlinu. Chwila była sposobna i wygrana możebna ale za Reszyd baszą stoi lord Stratford de Redcliffe nieprzełamany duch stariej Anglii, ostatni z pokoleń co wydało Pitta i Wellingtona, urodzony obrońca prawa przeciw samowoli, sztaba żelazna nieugięta zaciskiem gwałtu i przemocy.

Odpowiedziano jen. Baraguey d'Hilliers, że aby dać dowód powolności i przyjaźni względem Francji, wysoka Porta wyjmie z pod ogólnej prawa tych Greków których imiona poda ambasador cesarski, tem samem już zaręczając za ich spokojne zachowanie się — że każdemu z mocarstw sprzymierzonych z Turcją wolno będzie użyć równej opieki wybranym przez siebie poddanym heleńskim; lecz że z tej wyjątkowej ulgi dla indywidualności niepodobna utworzyć zasad i przywilejów nadzwyczajnych dla ogółu grecko-katolickiego. Byłoby to bowiem przeciw zasadom, których gwałcenie wywołało przymierze zachodnich państw z Turcją, przeciw zaręczeniom danym przez Turcję Europie co do tolerancji i równości wyznań religijnych w państwie otomańskim. Rosya rozpoczęła wojnę, gdy nieuczyniono zadosyć dobijaniom się jej o opiekę wyłączną nad chrześcianami wyznania greckiego. Najlepszym poparciem słuszności jej żądań, najsilniejszym dowodem prawności jej pretenzyi, byłby udzielony Francji przywilej protegowania katolików Greków, a tem samem zastosowania srogości prawa jedynie do Greków kościoła wschodniego.

Turecja przystać nie mogła na założenie węgielnego kamienia do grożących w przyszłości zatargów, na potępienie zasady dytychezas przyjętej, jej obrony moralnej przeciw Rosji; a niekatolicka Anglia winna była stanąć w poparciu jej praw i sposobu widzenia rzeczy.

Bagaże ambasady francuskiej były spakowane i gotowe do wywozu, okręt stacyjny podpłynął pod brzeg Tophany by zabrać ambasadora, który poddanych swoich oddał pod opiekę ministra hiszpańskiego; pawilon Francji ułożono ze Stambułu wtenczas kiedy chorągwie trzech mocarstw powiewały obok siebie naprzeciw znaków Moskwy. Ale telegraf grał noc i dzień. Spór trwał więc dwóch tygodni. Gdyby generał Baraguey d'Hilliers działał był jedynie z własnego natchnienia, rząd Francji miał czasu dosyć do udzielenia mu instrukcji, ale tak nie było. Generał działał po woli wyraźnej cesarza, który ustąpił dopiero gdy przekonał się, że nie zdoła przetłamać oporu. Że opinia świata lepiej objaśniona obróci się przeciw niemu i oskarży go słusznie o zerwanie sojuszu zawartego na ocalenie państwa, które przed pobiciem Moskwy

i jak gdyby idąc w jej ślady, usiłował przywieść w moralne poddaństwo.

Jenerał Baraguey d'Hilliers nie życzył sobie i nie mógł pozostać na pobojowisku, na którym pogrzebano jego dyplomatyczne szyki. Nie można było postąpić sobie z nim jak z p. de Lavalette, albo z p. de Lacour. Był on jednym z pierwszych jenerałów armii, ważniejszej we Francji cesarskiej niż senatorskie i prawodawcze izby. W parę tygodni opuścił Stambuł by wziąć szturmem Bomarsund, a nagradzając go dowództwem tej wyprawy, cesarz oświadczył najwyraźniej, że jenerał w Turcyi był tylko wykonawcą jego rozkazów. Nagrody dane pobitym są zachętą, obietnicą odwetu, i nigdy ani lordowi Stratford, ani Reszyd baszy, nie przebaczył gabinet francuski poniesionej klęski, nie przepomniał tym mężom stanu, że broniąc słusznej sprawy, niesprawiedliwości wymagań Francji dowiedli. W przyszłym liście będę dalej o posłach rzecz ciągnął, teraz słówko o bieżących sprawach.

Od niejakięgo czasu słyhać tu o zamiarach przeprowadzenia nowej kombinacji gabinetowej z egzystujących dziś ministrów, świeży obrazek w kaleydoskopie stambulskim ułożony z tych samych choć przemieszanych szkiełek, inna kurtyna kryjąca tę samą scenę, tych samych autorów i inny akt tej samej sztuki.

Pożyczki londyńskiej większa połowa jest już w Stambule, pozostałe jeszcze miliony przyjdą niedługo, albo już i są w drodze. Niedługo więc polityka turecka przynajmniej na chwilę będzie mogła iść za własnymi instynktami, nie gwałcona potrzebą stosowania się do potrzeb pieniężnych i do gustu Europy która trzyma worek ze złotem, przedmiot cześci dla gwebrów otomańskich.

Fuad basza pała niepokorną chęcią wyjścia na przewodnika gabinetu i jeszcze przed powrotem jego z Paryża ogłoszono że natychmiast po wylądowaniu w Stambule zajmie miejsce Ali baszy, zmęczonego nagłemi i coraz nowymi politycznymi trudnościami. Mówiły za nim dość szczęśliwe negocjacje w Paryżu i zasługa rzeczywista czy dozwolona, że udało mu się utulić zły humor i nienakontentowanie cesarza względem Turcyi. Przeciw niemu występowały kalambury które bawi publiczność i siebie, przyjęte mniemanie o lekkości charakteru przy zdolnościach wyższych rozumu, a w końcu mała ufność jaką ludzie stanu cudzoziemcy przywiązują do słowa i do zobowiązań się jego.

Po rozważaniu argumentów pro i contra, ta ostatnie tak przeważały, że nawet o nadziejach Fuada nie wspominałem. Nie zdawało mi się bowiem by w tej loteryi rozgrywano miejsce wielu; los gabinetowy Fuad baszy wyciągnąć się udało.

Druha kombinacja której myśl upadła niezupełnie i kiedykolwiek podnieść się może, stawia na w. wezyra szwagra sultana Mehmed Aali baszę dzisiejszego ministra marynarki. Mehemed Kiprizli albo Mehemed Kuźdi baszę na ministra wojny, a ministra spraw zagranicznych chciano zrobić z Vely baszy exambasadora w Paryżu a później gubernatora wyspy Krety.

Ministerium takie bardzo popularne w narodzie nie zdołałoby się utrzymać długo vis-a-vis niechęci ambasad. Ton jego może byłby za wyniosły na Turcyę, która niemal w każdym kroku czuje potrzebę tolerancji i poparcia zagranicy. Zdaje mi się jednak, że zwyjątkiem filuternego Kuźdi baszy, członkowie inni choć okrzykami za reprezentantów Francji mieliby więcej chęci i mocy przeprowadzenia reform i ulepszeń których obecny gabinet lęka się jak upioru.

Imamy, Ulemy, Softy, naczelnicy opinii ludu na każdym kroku daliby poparcie Mehemed Aali baszy, a skarby meczetów staną mu otworem, jeżeliby wypadła potrzeba przyjść w pomoc chwiejącym się finansom państwa.

Dnia 31. Listopada odebrała Porta telegraficzną wiadomość o rozdzieleniu zaszłemu w kajmakamii mołdawskich. Mówią o rozruchach jeżeli nie zaszły to zająć mogących, o ile jednak znam Wołochów, zdaje mi się, że skończą jak zwykle na krzykach i modłach do Europy, jeżeli obcy wpływ niezachęci ich do jakiejś krótkotrwałej breweryi ulicznej.

Dnia 1. Grudnia ministrowie zagraniczni i Fuad basza zebrali się na konferencję w ambasadzie angielskiej i wspólnie ułożoną z nimi decyzję wyprawiła Porta telegrafem do Jass. Gdy z dwóch prawie równych sił każda w przeciwną stronę ciągnie bryłę czy kwestyę jaką, czy bryła, czy kwestya pozostaje na miejscu.

Kronika miejscowa.

Pleszew, 16. Grudnia. — Do wrocławskiej gazety piszą: dowiadujemy się w tej chwili, że wielkie masy wojska rosyjskiego zbierają się nad naszą granicą. Domysla się, że to się dzieje w skutek agitacji zagranicznych. Panująca zaraza na bydło w Królestwie Polskiem, skłoniła władze pruskie do zamknięcia granicy w powiatach pleszewskim i wrzesińskim, jako najbliższych miejsc dotkniętych zarazą. Niewolno żadnego bydła tam wprowadzać przez Bogusław, jeżeli się nieprzekonano przez kwarantannę 21-dniową, że bydło jest zdrowe. Owce i świnie wolno wprowadzać przez Borzykowo we wrzesińskim i przez Bogusław, ale pod warunkiem dobrego i pieczołowitego ich oczyszczenia. Równie i zaganiacze ulegają przeczyszczeniu, skoro to uznają władze za potrzebne. Nietopionego tłuszczu i świeżego mięsa wcale nieprzepuszczają.

— W dniu 3. b. m. przeliczono ludność w naszym mieście. Znajduje się

w niem wedle obliczenia tego 1007 rodzin, dusz 5025. Z tych jest 2538 katolików, 1400 ewangelików a 1087 starozakonnych.

Jarocin, 16. Grudnia. — Prawdziwe mamy tu zamieszanie co do nazwy ulic miasta. Polacy nazywają je po staremu jak stoi w dokumentach: żerkowska, koźmińska, żydowska, zabłędna itd., a na napisach narożnych czytamy: Berg-Breslauer-Pleschner-Ziegen-Strasse itd. Ztąd powstają dziwne nieporozumienia. Gdy przybył do miasta zapytałem, gdzie N. N. mieszka, odpowiedziano, że na ulicy zabłędnej i prawdziwie błąkałem się po mieście, bo jej wedle napisów narożnych znaleźć nie mogłem. Temu zamieszaniu dałoby się zapobiedz, gdyby obok niemieckich polskie tłumaczenia nazwisk były zamieszczane. Spodziewamy się, że temu życzeniu stanie się zadosyć.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 18. Grudnia 1858.

Zyto (wępel po 25 szefli) trzymało się w cenach; na Grudzień 44½ pien., ½ list., na Styczeń Luty 44 pien., ½ list., na Luty Marzec 45 list. i pien., na wiosnę 46 pien.

Okowita (beczka po 9600 g Trallesa) nieco niżej płaćła; na miejscu (bez beczki) 14½—15½ (z beczką) na Grudzień 15½ list., na Styczeń ½ list., ½ pien., na Styczeń Luty 15½ pien., na Marzec 16 list. i pien., na Kwiecień Maj 16½ pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 18. Grudnia.

Pszenica 50—77 tal.
Zyto 48 tal., na Grudzień 48½—49½ tal., na Grudzień Styczeń 47½—48 tal., na Styczeń Luty 47½—48½ tal., na Kwiecień Maj 48½—49 tal., na Maj Czerwiec 49—½ tal.

Jęczmień wielki i mały 33—41 tal.
Owies 28—32 tal., na wiosnę 31½ tal.
Olej rzepiowy 15—14½ tal., na Grudzień i Grudzień Styczeń 14½—½ tal., na Styczeń Luty 14½ tal., na Luty Marzec 14½ tal., na Kwiecień Maj 15—14½ tal.

Olej lniany 12½ tal., na Kwiecień Maj 12½ tal.
Okowita 18½—19 tal., na Grudzień i Grudzień Styczeń 19—½—19 tal., na Styczeń Luty 19½—½ tal., na Luty Marzec 19½½ tal., na Marzec Kwiecień 20 tal., na Kwiecień Maj 20½—½—½ tal., na Maj Czerwiec 20½ tal., na Czerwiec Lipiec 21½—½ tal.

Szczecin, 18. Grudnia.

Pszenica na wiosnę 63 tal.
Zyto 44 tal., na wiosnę 47—47½ tal., na Maj Czerwiec 47½ tal., na Czerwiec Lipiec 48 tal.

Olej rzepiowy 14½ tal., na Kwiecień Maj 14½ tal.
Okowita 20½ proc., na Grudzień 20 proc., na wiosnę 18½ proc.

Przybyli do Poznania 19. Grudnia.

BAZAR: Katenin z Rosyi, Radkiewicz i Lewy z Wrocławia, Kutzner z Pijanowie, Szoldrzyński z Sierni, Mielęcki z Łabiszyna, Skórzewski z Kretkowa.

POD CZARNYM ORŁEM: Golski z Czarneopiętkowa, Rohrmann z Gabel, Jockisch z Czerlejna, Moszezeński z Grzymysławic.

HOTEL EICHBORNA: Katz z Rogoźna, Neisser z Wrocławia.

HOTEL ŻŁOTA SARNIA: Klockow z Cytrynowa, Kyergoel z Trzemeszna.

HOTEL KRUGA: Neumann z Bojanowa, Grau z Kołomyi.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Rosenthal z Berlina, ul. Butelska 15.

Z dnia 20. Grudnia.

BAZAR: prob. Wrzesiński z Parenczewa, Łubieński z Kłaczyna, Dziembowski z Lenartowa, Golcz z Ciążyna, Hilezyński z Polski, Potocki z Bendlewa, Łącki z Posadowa, Moszezeński z Stempuchowa, Ramke z Gorzewa, Rekowski z Gorazdowa, Mikorski z Laskowa, Jankowski z Padniewa.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Aetenloh z Hagen, Freundt z Wrocławia, Lutomski z Poklatek, Potworowski z Polski, Eckstein z Wituchowa, Fischer z Dusznik, Dinbacher z Tzewa.

HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA: hr. Kwilecki z Wróblewa. Unrug z Małpina, Grabski z Brzustkowa, Sperling i Kamiński z Kikowa, Gehlen z Berlina, Franke z Rogoźna, Lemp z Schwenten, Adolph z Grzybna, Günther i Lilienthal z Berlina.

HOTEL DU NORD: Libelt z Czeszowa, Zakrzewski z Baranowa, Szoldrski z Gołębina, Wolniewicz z Dębica, Rożnowski z Arcugowa, Anders z Pawłowska, Kunath z Niegolewa, Trampezyński z Zaniemyśla, Moszezeński z Ostrowa, Lehmann z Drezdenka, Drümmer z Bydgoszczy.

OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Jäusch z Berlina, Gajewski z Komorowa, Rohrmann z Chrzastowa, Pfeiffer, Biedermann i Knopf z Śmigła, Rychłowski z Zimnejwody, Koch z Myślniewa.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Koszutski z Modliszowa, Gorzeński z Śmiełowa, Ziętak z Białca, Johannes z Latalic.

POD CZARNYM ORŁEM: Wendt z Dusznik, Żółtowski z Zajączkowa, Sworowski i Pajewski z Brodów, Nowacki z Targowięgórki, Mittelstädt z Karlshof, Mittelstädt z Aleksandrowa.

HOTEL PARYŻKI: Cegielski z Wodek, Ciesielski z Bielaw, Bętkowski z Czarnotul, Baranowski z Gwiazdowa, Trawiński z Srody, Mierzejewski z Jankowa.

HOTEL BUDWIGA: Ehrlich i Leiser z Nowogomiasta, Bergas i Baron z Grodziska, Nathan z Krotoszyna, Caro z Berlina.

POD TRZEMA LILIAM: Jesioneck z Schierzig.

POD BARANKIEM: Mühle z Zgorzelicy, Gessner z Kaźmierza.

powyższe dzieło Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki w Bazarze.

Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu w Bazarze przyjmuje zamówienia na wszystkie Żurnale Francuzkie

i sprowadza takowe wprost pocztą. Posiada także zapas mszałów, brewiarzy itd.

DOBROWOLNA SPRZEDAŻ PUBLICZNA. Nieruchomość tu w Poznaniu na Śródcie pod

liczbą 40 położona, do pozostałości piekarzy Samuela Ehrenfrieda i Teofiliz Grieblerów małżonków Wismachów należąca, sądowniema Tal. 3663 Sgr. 21 Fen. 10 i z doliczeniem wypłaty z kassy ogniowej w ilości Tal. 316 na placu do pobudowania, do nieruchomości powyższej przynależącym spoczywającej, która z dotyczącej się kassy ogniowej po pobudowaniu placu tegoż nastąpi, na Tal. 3979 Sgr. 21 Fen. 10 oszacowana, sprzedana być ma celem podziału na drodze dobrowolnej subhastacji najwięcej podającym. Do tego wyznaczony został termin na dzień 6. Kwietnia 1859 r. z rana o 10. godzinie przed deputowanym naszym, Radcą Sądu

Z pierwszym Stycznia 1859 r. wychodzi w Wiedniu nowe wydanie

Ksiedza Piotra Skargi

ŻYWOTY ŚWIĘTYCH,

pomnożone żywotami Świętych Pańskich aż dotychczas kanonizowanych.

Dzieło to będzie zawierało 12 zeszytów, zeszyt po 10 8gr. Całe dzieło wyjdzie w przeciągu roku 1859. Po wydaniu cena dzieła tego z 4 Tal. na 5½ Tal. podwyższoną zostanie.

W Poznaniu przyjmuje prenumeratę na

powiatowego Fest w lokalu naszym sądowym, na który chęć kupienia mających niniejszem zapoznamy.

Warunki kupna w Registraturze naszej przejrzane być mogą.

Poznań, dnia 5. Listopada 1858.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział II.

Doniesienie o nowym czasopiśmie politycznym pod tytułem

DZIENNIK POZNANSKI

Od d. 1. Stycznia r. 1859 wychodzić będzie w Poznaniu, nakładem **L. Merzbacha**, pod redakcją **Ludwika Jagielskiego**, nowy polski dziennik polityczny pod tytułem **DZIENNIK POZNANSKI**. Przedpłatę wynoszącą w miejscu I. Tal. 20 Sgr. kwartalnie, przyjmuje ekspedycja Dziennika, w księgarni **L. Merzbacha**, przy Wilhelmowskim placu Nr. 8., w handlu Pana Kirszensteina, przy starym Rynku Nr. 73., w handlu Pana P. Nowickiego; przy ulicy Wrocławskiej Nr. 9., w księgarni Pana Karola Reyznera, przy ulicy Wodnej i Garbar rogu Nr. 15. i u Pana I. Pajewskiego, Chwaliszewo Nr. 95.; na prowincyi zaś zapisywać go można po wszystkich Królewskich urzędach pocztowych za opłatą 2 Talarów. Bliższe szczegóły zawiera osobno wydrukowany i rozesłany prospekt.

Przez Król. Rejencyą Wrocławską, według reskryptu z dnia 23. Czerwca r. 1857. i przez Król. Ministerium reskryptem z dnia 4. Sierpnia r. 1857. jest udzielone zezwolenie na sprzedawanie i publiczne ogłoszenie, jako dowiedzionego środka lekarskiego domowego, składającego się z odwaru cebuli

białego syropu piersiowego.

W **Poznaniu** prawdziwego z podpisanej fabryki sprzedaje się cała butelka po 2 Tal., pół butelki po 1 Tal., a ¼ butelki po 3 Złote, tylko u

Pana **Gustawa Bielefeld**, na Rynku Nr. 87. i u Pana **E. Nilsche** w **Śmiglu**.

Dowody przekonujące o wybornej skuteczności tego środka domowego można obejrzeć.

G. A. W. Mayer w Wrocławiu.

Że pół butelki doświadczonego białego syropu na piersi z fabryki G. A. W. Mayera w Wrocławiu w przeciągu dwóch dni wyleczyło mnie z gwałtownej i długiej duszności i chrypki, na które nie było innego lekarstwa, chociażem był zagniony przebywać na ostrém i wilgotném powietrzu, zaświadcza z radością na pożytek innym.

Wrocław, w Lipcu 1855. (L. S.) **Juliusz Hellmuth**, Kuśnierz.

Skład płócien i bielizny stołowej

Jakóba Koenigsbergera, przy Rynku Nr. 95. i 96.

poleca, celem zbycia:

liczny dobór gładkich i haftowanych **batystowych** i lnianych **chustek**, haftowanych spódnic batystowych i pikowych jabatek, Wschodnio-Indyjskie jedwabne i kolorowe lniane chustki do nosa, jedwabne, bawełniane i wełniane kaptanki i gatki po **nadzwyczaj** umiarkowanych cenach.

Fabryka lamp i towarów metalowych

H. Kluga, Fryderykowska ulica 33.

poleca **paryskie lampy moderatory, regulatory, patentowe** i wszelkie inne rozmaitego gatunku, w najnowszych i najgustowniejszych wzorach i **reparuje lampy** wszelkiego gatunku starannie i punktualnie. Oprócz tego **stare posuwalne lampy** opatrą się w **patentowane oszczędne** paliwka.

Jean Baptiste Tricotti de Turin

recommande sa bijouterie en bronze avec la dorure la plus fine qui existe et qui se conserve comme de l'or; consistant en broches, en bracelets, chaînes. Broches en ivoire, en agate, en fil de fer etc. Ici on trouve aussi le plus grand assortiment en

Imitation de diamants

consistant en boucles d'oreilles, broches, croix, serres pour bracelets et colliers, boutons de chemise, un grand assortiment d'épingles, solitaires et rosettes. Tous les objets sont montés en or de 18. car. et en argent. L'imitation est si bien faite qu'on ne peut la distinguer des véritables diamants sans une analyse chimique.

Puis des objets en

Camées et en mosaïques de Rome

comme des bracelets, broches etc., des bajadères en corail etc. etc.

Le magasin est au marché vis-à-vis le commerce de meubles de Messrs. Koenigsberger frères.

Fortepiany z najszynniejszych fabryk

leca w licznych doborze

Samuel Meyer Kantorowicz, przy Rynku Nr. 52.

Oberza ze stajnią obszerą jest do sprzedania w miasteczku na Rynku, przez które trzy szosy przechodzą. Miejsce jako i warunki wskaże na listy frankowane księgarnia N. Kamiński i go i Spółki w Poznaniu.

Noże stołowe od 2 do 11 Tal., noże kieszeniowe od 5 Sgr. do 4 Tal., noże do rozdzierania, i wiele innych jako też brzytwy i szczepce są w licznych doborze do nabycia u

C. Preiss, Poznań, plac Sapieżyński Nr. 2.

W księgarni **K. Reyznera** dostać można: różnych książek z obrazkami dla dzieci z wielkimi głoskami, książek do nabożeństwa, kalendarzy, szematów do chrztu itd. po 2 zł. libra, tudzież różnych dzieł polskich, jakie wyszły i wychodzą. Także przyjmuje przedpłatę na gazetę nową pod tytułem: **Dziennik poznański**, 10 zł. kwartalnie.

Z daleka przypominam pamięci miłosierniej, dobrych matek nasze sieroty na Śródcie i proszę dla nich o gwiazdkę wesolą. Dzieciatko Jezus zapłaci z Grodziska.

X. A. Prusinowski.

Młodzieniec dobrego wychowania, zamiejszcowy, znajdzie jako uczeń miejsce w Cukierni

Albina Gruszczynskiego.

Cukiernia i fabryka karmelków

Antoniego Pfitznera

ulica Wrocławska Nr. 14. w Poznaniu

poleca swój znaczny skład cukrów zagranicznych i swego wyrobu, pomadków, suchych konfitur, pralinów, pigwów, orzechowych kulek, karmelków co dzień świeżych, po **8, 10 i 15 Sgr.** za funt, dalej bonbonierek na podarki, marcepany w większych sztukach i na funty, różne gatunki czekolady po miernych cenach. Zarazem poleca się do obstarunków na torty, strucle i wszelkie pieczywa, ręcząc za punktualne wykonanie i dobroć towarów.

Skład Herbaty Chińskiej

KARAWANOWEJ PECCO.

Co tylko odebrałem nowy transport czarnej Rosyjskiej Herbaty, wyborowemi gatunkami funt po 9 12, 16, 20 i 24 Złotych.

Jako też Mandarynen Arak. po 1 Tal. za wielką butelkę. Poznań w Październiku 1858.

J. N. Piotrowski.

PIWA JAŁOWCOWEGO

w przednim gatunku każdego czasu dostać można w browarze pod Nr. 13. ulicy Wrocławskiej.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 18. Grudnia 1858	Sto- pa pct.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotowi- zna.
Pożyczka rządowa dobrowolna . . .	4½	—	100½
dito . . .	4½	—	100½
dito z roku 1856. . .	4½	—	100½
dito z roku 1853. . .	4	95	—
Oblig. długu skarbowego . . .	3½	—	84½
dito Marchii Elekoralnej i Nowej . . .	3½	83	—
dito miasta Berlina . . .	4½	—	100½
dito dito . . .	3½	—	82½
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej . . .	3½	—	84½
dito Prus Wschodnich . . .	3½	—	82½
dito Pomorskie . . .	3½	—	84½
dito dito . . .	4½	—	96½
dito W. X. Poznańskiego . . .	4	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe) . . .	3½	—	88½
dito Szląskie . . .	3½	—	85
dito Prus Zachodnich . . .	3½	—	82½
Bilety rentowe Poznańskie . . .	4	—	92
Louisdory . . .	—	—	109½
Akeye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk. . .	4	87	—

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

dnia 20 . Grudnia 1858 r.

	od		do	
	tal.	sgr.	tal.	sgr.
Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	22	6	3
Pszonicy średniej . . .	2	5	—	2
Pszonicy ordynaryjnej . . .	1	17	6	1
Zyta przedniego, szefel . . .	1	27	6	2
Zyta leższego . . .	1	26	—	1
Jęczmienia dużego, szefel . . .	—	—	—	—
Jęczmienia małego . . .	—	—	—	—
Owsa, szefel . . .	1	2	—	1
Grochu do gotowania, szefel . . .	—	—	—	—
Grochu na pastwę . . .	—	—	—	—
Rzepak zimowy . . .	—	—	—	—
Rzepak letowy . . .	—	—	—	—
Rzepak letowy . . .	—	—	—	—
Tatarki, szefel . . .	1	12	6	1
Koniczyna czerwona . . .	—	—	—	17
Koniczyna biała . . .	—	—	—	6
Ziemniaków, szefel . . .	—	—	—	—
Masła, garniec . . .	2	10	—	2
Siana, centnar . . .	—	—	—	20
Slomy, kopa po 100 funt. w. Z. c. . .	—	—	—	—
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80% Trał. . .	—	—	—	—
dnia 18. Grudnia . . .	14	15	—	15
dnia 20. . .	14	17	6	15

J. G. EHLERT,
rytownik na kruszcu i kamieniu
w Poznaniu,
przy ulicy Wrocławskiej Nr. 30.
poleca się wysokiemu szlachetnie i szanownej publiczności do wykonywania wszelkich do tej kategorii należących robót, jako to: herbów, pieczętków, stempli, pism itd. na kamieniu i metalu, jak najpiękniej po najniższych cenach.

Codzień świeży
OLEJ LNIANY
poleca po mierniej cenie.
Skład oleju
Adolfa Ascha, Zamkowa ul. 5.

Przedaz baranów w Go-
rzynie rozpocznie się dnia 15. Gru-
dnia t. r. Ceny do obecnych czasów za-
stosowane.
Gorzyn pod Międzychodem nad Wartą.
von **Willich.**

Dominium Grzybno pod Czem-
pinem otrzyma w dniu 20. t. m. trans-
port baranów merynosów z Królewskiej
zarodowej owczarni w Frankenfelde.
Świeży dużozianity Astr. Kawiara otrzymał i po-
leca **A. Remus.**